

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

Et Misericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-47773)

sponderi aliter non possit, quām illam laudib⁹ extollen-
do, ut Virgo in præsenti præstítit. Et si tu rem grātam Vir-
gini præstare cupis, en in quo occupare te debeas; in agen-
dis summo D E O grātiis pro favoribus in ipsam collatis:
idque tanto magis, quia eti⁹ hi collati sunt in ipsam pro-
pter ipsam, cur tamen tanto numero & pondere collati in
ipsam sunt, nisi ut ab ea in te dimanarent?

*Et Misericordia ejus à progenie in progenies timen-
tibus eum.*

I.

Considera, ne ambigeremus de veritate jam nunc pro-
posita (quod favores collati Virgini, et si collati essent
ipsiusmet gratiā, tantā tamen abundantiā congesti
fuerint, ut etiam in te dimanarent) mox atque dixerat, fe-
cit mihi magna qui potens est, confessim subjunxisse; & mi-
sericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum. Et
verò quid est, quod in te extinguit fiduciam aliquam eti-
am eorum favorum partem accipiendi? an non infelix con-
ditio tua? Vult ideo Virgo, ut inter plurimas dotes ac per-
fectiones, quas DEUS habet ad hoc paratas, ut in te sit mu-
nificus, tu poissimum obtutum defigas in Misericordiam.
Poterat dicere Clementia ejus à progenie in progenies timenti-
bus eum. Aut certè Bonitas ejus, Benevolentia ejus, Libe-
ralitas ejus; Ita autem loquendo bene locuta esset etiam re-
spectu tui; sed non esset locuta sat. Clementiae finis est,
mitius judicare de noxis admissis, & moderari atrocitatē
pcnarum. Bonitas major erga meliores exercetur. Be-
nevolentia plus melius meritis exhibetur, Liberalitas do-
na magnā copiā largitur, sed non nisi dignis recipere. At-
que

que idcirco ab his virtutibus, et si omnes boni publici rationem habeant, non tamen omnes æquâ portione sperare possunt. At Misericordia quem non ad paria speranda excitat? Pòtiùs ubi miseria major est, ibi Misericordia campum nacta est, ubi triumphet. Quomodo igitur non animos tibi addit Virgo, & ad ingentem fiduciam excitat, dum certum te reddit, quòd Misericordia ejus fit à progenie in progenies timentibus eum? Transit D E I Miseratio à generatione in generationem. O nuntium felicem! continua igitur est, maxima est, omnibus communis est: cùm aliâ ratione verum censeri non possit, quòd plus quam omne flumen regium, tantâ abundantia, & inexhaustâ fluat per orbem universum, si qui uspiam aggeres essent, quos ipsa suo impetu ac vitibus non perrumperet; aut si ullæ uspiam abyssi essent, quos illa plenissimo alveo suo non impleret.

Negari equidem non potest, Virginem h̄ic per diuinam Misericordiam speciali quâdam ratione intellexisse di- vini Verbi suo in sinu peractam cum humana natura con- junctionem. Hæc sicut naturâ suâ nullis cuiusquam be- ne meritis deberi potuit, sic profectò fuit Misericordia tan- tæ perfectionis puritatísque, quantam D E U S erga huma- num genus exerere poterat. Unde olim hoc nomine po- tiùs, quam alio quounque fuit adumbrata. Hæc fuit Mi- sericordia primis Parentibus promissa: hæc ab iis tot secu- lorum decursu desiderata; hæc tot votis experta; hæc ce- lebrata, hæc ob eorum oculos semper versata, tanquam unica Salutis cynosura: *Misericordia tua ante oculos meos est*: in hujus liquidem fide, & non aliter, sperari poterat salutis portus. Hæc tamen Misericordia si in Virginis sinu originem suam nacta est, ab una tamen progenie ad alte- ram,

ram , juxta Virginis Vaticinium , promanare debebat rivis copiosissimis. Etsi enim non nisi Hebrææ genti esset promissa , debebat tamen à Judæa dimanare ad nationes etiam alias ex aliis , quamlibet à vero DEI cultu & natione Hebrææ alienos , Nili instar , qui nullis ripis posset coerceri. Et tu dicere possis , non videre te effecta ejus Misericordiæ , quotidie latius omnium Populorum bono propagatæ? *Misericordia Domini plena est terra.* Perpende quoisque illa progressa sit ! Nemo adeò extremè miser est , ut ea juvante non ad summam aliquam felicitatem evehi possit. Sit Pecator quām profligatus , quām perfidus reperiri uspiam potest ; modò ipse velit , potest & ipse ad insignem quandam vitæ sanctitatem pertingere.

II.

Considera , quanto jure & quām merito promiserit Virgo hanc tantæ Misericordiæ , modò dictæ , propagationem , cùm Ipsa ejus Mater fuerit , *Mater Misericordiæ.* An audivimus illam appellari Matrem Divinæ Potentiarum , Matrem Sapientiarum , Matrem Sanctitatis , Matrem Justitiarum haudquam sanè. Fit hoc idcirco , quia dum Carne nostra mortali se DEI Verbum vestiit , nihil quidquam illi aut Potentiarum , aut Sapientiarum , aut Sanctitatis , aut Justitiae accessit , quod non jam antè se solo haberet : multum tamen illi Misericordiæ obvenit. Non ignoras , Angelico dacente , geminas esse Misericordiæ dotes : Una est dolere miseras alienas , perinde ac si propriæ essent ; altera opem iisdem ferre. Ad hanc potro opem ferendam DEO necessarium nullo modo erat carnem nostram induere , cùm jam tanto ante quām illam assumeret , dici posset aliud non præstasse , quām ut opem homini in sinistris suis casibus afferret.

F

ferret.

ferret. Opus illi carne erat, eum duntaxat in finem ut docere posset. Et quia amoris excessu huc quoque venire ac progredi constituerat, ideo non concentus quod DEUS tantum esset, homo quoque factus est, & homo qui nihil ab aliis diversum haberet in omni genere dolorum, quod citra culpani esset. *Debuit per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret.* Quare si Virgo dedit DEO hanc Misericordiam adeò ipsi novam, quid mirum est, si promittere illam potuit tam sine hæsitatione omni populo? Disponit de illa tanquam re propè dixi sua. Atque ita vides, effectam ipsam communem quodammodo Misericordiæ arbitram, cùm ad eam obtinendam plus ipsa una ac sola valeat, quam ceteri beatæ patriæ inquilini omnes.

Quamquam ad hoc animum oportet advertere, quod beneficium Incarnationis (è quo in DEO Misericordia nascitur) quamvis ad omnes sese porrigit quantum spectat ad sufficientiam, non tamen ad omnes pertineat quoad efficacitatem. Hoc autem inde est, quia efficacia etiam ab acceptatione pender, quam beneficium aut acceptetur, aut non acceptetur. Quid juvat, quamvis ad extinguidam totius civitatis sitim sufficient aquæ fluminis, quod urbem alluit, si cives non omnes dignantur se prosternere ad illas cum aliqua molestia hauriendas? Aquæ, quantum ex ipsis est, non minus fluunt in commodum eorum, qui non volunt bibere, quam qui volunt bibere. Unde si quis sunt, qui etsi propinquum flumen habeant, siti tamen emori malunt, penes quem ejus exitij culpa est? Ita se res nostra habet. Propterea Virgo non contenta dixisse Misericordia ejus à progenie in progenies, addidit, *timentibus eum:* ut intelligeremus beneficium non conferri illud non estimantibus. Quid autem significat *timentibus eum?* significat, *coletibus,* significat *amantibus,* significat *reverentibus eum.* Habet hoc

hoc omnis causa universalis: non producit effectum se sola; necesse est illam à particulari, ad quod eā indiget, applicari. Sic videmus Solem, etsi caloris abunde habeat ad totas silvas accendendas, nullam tamen se solo accendere. Ut ardeant, necesse est accedere speculum concavum, quod radios collectos ad agendum applicet. Incarnatio vera causa est & unica salutis totius humani generis; ita nos Fides docet: causa tamen est universalissima. Qui proinde illam ad id, quo opus habet, non applicat, quid sperare tandem potest ac sibi promittere? nihil penitus. Ille autem applicat, qui fide viva admiratus beneficij magnitudinem suum illud facit iis actibus, qui optato fini respondent. Ne proinde ullo tibi modo persuadeas, Misericordiam tam multis exhibitam tibi quidquam allaturam commodi, si nihil eorum, quæ ad te pertinent, agere volueris: Misericordia enim ejus à progenie in progenices quoad sufficientiam, at timentibus cum quoad efficaciam.

三三

Considera, videri posse, quòd ad consequendam DEI Misericordiam optimam præparatio sit, suam in eo spem ac fiduciam ponere, juxta illud : *Fiat Misericordia tua Domine super nos quemadmodum speravimus in te :* & tamen Virgo indicavit quòd sit, eum timere, *timentibus eum.* Cur non dixit potius *sperantibus in eum,* quam *timentibus eum?* Timor videtur potius tollere nobis animos aspirandi ad aliquod bonum, maximè cùm non est debitum, qualis est Misericordia, quam addere: cùm è diverso Spes ideo nobis data sit, ut ejus veluti alis attollamus ad illud quoque consequendum, quòd superat nostram vilitatem. Ita est :

F 8 fed

sed hoc in isto genere mirandum est, quod semper plus in DEO speret, qui illum magis timeret: hinc Ecclesiasticus:

Eccl. 2. 9. *Qui timeris Dominum, sperate in illum: fundamentum enim fiduciae in DEO timor illius est. Qui illum non timeret, faciliter illum contemnit, injuriā afficit, aut saltem parum sollicitus est ut illi placeat: quomodo igitur vis, ut suam in eo spem ponat? Ponit in eo spem, qui timeret; timor enim DEI semper nos facit crescere in gratia. Quo autem quisque plus proficit in gratia, tanto etiam amplius in fiducia se dilatat.*

Serm. 3. in Cant. *Aperta haec est S. Bernardi sententia. Quantum in gratia crescas, tantum in fiducia dilataris. Pro-*

quantum igitur fallitur, qui sibi persuaderet, quod procedere viā timoris, etiam perpetui, spem præpediat! Alter longè res se habet. Sufficit ut timeas DEUM. Dico, DEUM; aliud enim est timere pœnas, quibus vindicare scelera tua potest, quo modo etiam Peccatores timent; aliud est timere ipsum. Solas pœnas timere, quæ à DEO proficiuntur, excitare fiduciam non potest, cum timor ejusmodi etiam ex amore proprio nasci possit: at DEUM timere, summam affert. Hic enim est reverentialis ille timor, Justorum proprius, qui ex alta illa DEI aestimatione, quam de divina magnitudine habent, natus, eos etiam in Cælum comitatur; adeò ille perfectus est.

Timor Domini sanctus, permanens in seculum seculi. Hic igitur Timor, sicut quod crescit amplius, tanto nos DEO gratiore efficit, ita pari modo magis idoneos reddit ad ipsius opem vivâ fide implorandam. Unde Sacrae Literæ passim plenæ sunt fau-

Psal. 18. v. 18. *stis promissionibus timenti factis. Beati omnes, qui timent*

v. 13. Dominum. Voluntatem timentium se faciet. Timenti Dominum

Psal. 144. v. 19. *non occurrit mala. Timenti Dominum bene erit in extremis. Oculi Domini ad timentes eum. Maximè tamen timentibus*

DEUM

DEUM promissa est Misericordia non infirma, & labilis, Eccl. 33.
 sed constans. Corroboravit Misericordiam suam super timen v. i.
 tes se. An igitur existimare potes multum exegisse Virgi. Eccl. i.
 neim, quando DEI Misericordiam cuiquam promittendo, v. 13.
 non aliud studiosius requisivit, quam ut ipsum timeret? Eccl. 15.
 Misericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum. Si Psal. 104.
 exegisset opera pœnalia valde aspera, si eleemosynas per- v. 10.
 petuas, si lacrymas solatij non capaces, si Psalmorum nullà v. 11.
 non horâ ardentissimas preces, potuissent fortassis multi
 despondere animos. An tantundem difficultatis habet,
 Timere DEUM? quin imò nihil facilius filio, quam time-
 re patrem, servo, quam timere Dominum, subdito, quam
 timere Principem. Cùm proinde DEUS cujuslibet no-
 strûm Pater, Dominus, Princeps sit, & quidquid aliud ma-
 gnum animo concipere possumus, an excusare nos poteri-
 mus, quod nesciamus, quomodo excitare nos debeamus
 ad ejus timorem? O insignem humanæ mentis perversita-
 tem, quæ ne veritatibus quidem tam manifestis cedere
 novit!

Atque hæ sunt ultimæ periodi eloquentia Christianæ, quas postrema
 propemodum in vitæ periodo chartis commisit P. Paulus Segneri, qui morbo
 extremo occupatus prosequi non potuit hanc Mariani Cantici Expositionem,
 quam idcirco affectam reliquit, à morte ejus inventam, quatuor obiit Romæ
 9. Decembr. Anno 1694. ætatis 71. cum natus esset 1624. 21. Martij
 Neptuni in Latio.

Collegii Societatis Iesu Paderborn 1703

¶ 10 ¶

¶